

Murska Straža

Glasiilo obmejnih Slovencev.

Uredništvo in upravništvo v Radgoni, Murska ulica št. 184. — Telefonska št. 31.
Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsako soboto zjutraj in stane s poštnino vred za vse leto 15 K, za pol leta 7 K 50 v., za četrt leta 3 K 80 vin.

Inserati: Ena petstolpna petivrsta (prostor 3 mm visok in 54 mm širok) 80 vinarjev. Pri večkratni objavi primeren popust.

Mir ljudem na zemlji!

Božič prinaša v sleherno hišo blesk nebes. Malo jih je med nami, katerim bi bil ta dan enak vsem drugim. Še tako zakrknjeni ljudje čutijo v sveti noči nekaj prazničnega, vzvišenega, nenavadnega. Če ne drugo, se vzbude v njihovem duhu spomini na mladost, ki je minula, na božična drevesca, katerih ni več, na zvonove, ki so odpeli, na radosti, ki se ne vzvejo nikdar in nikdar.

Kdo se ne spominja božičnih uvodnikov v časopisju iz preteklih let? Stara navada je bila, da se o Božiču spregovori drugače kot sicer: pristrčno, toplo, krščansko — človeško. Besede o ljubezni, o miru, o Kristusu, ki se je rodil za človeštvo. In glej: vse se je dozdevalo drugače, vse je imelo lepšo obliko in milejši ton, kakor da bi res bilo prožeto od bleska nebes. Zdelo se je že, da so sovražniki odložili koplja in si podali roke v medsebojnem odpuščanju... Toda bilo je to le za Božič in pozneje je prešlo življenje na stari tir. Oni, komur plameni srce za vse, kar je dobrega in plemenitega v človeku, pa je vprašal zamišljeno: Zakaj ni vsak dan Božič?

Zakaj ni vsak dan praznik miru in ljubezni? Jasno je, da bi človeško življenje lahko bilo docela drugačno kot sedaj. Pred tisočletjem je bilo to utopija, kar je danes resnica. Nekdo je našel novo pot in ostali so šli vztrajno za njim, dokler niso dosegli cilja... A naša pot je že zarisana v besedah o Božiču — o miru, ljubezni — o krščanstvu.

Mir ljudem na zemlji — kako globok in veličasten program! Kdo bi ne mislil nanj izza te vojne? Vojna nas je naučila ceniti mir; kako naravno je to in vendar kako malo razumljivo. Pred dvema letoma še na krvavih bojiščih, pred enim letom na potu k miru... In danes? Lahko bi že bili blizu miru, toda v resnici smo dalje od njega, kot smo bili pred enim letom. Mirovna načela, ki so se izcimila iz človeškega klanja, kateremu menda ni primere v zgodovini civilizacije, so postala igračka v rokah onih, ki bi morali na njih zgraditi svetovno organizacijo miru. Dokler je divjala vojna, je imel marsikdo več zaupanja v človeštvo, kot ga ima danes. Takrat je stal nasproti principu sovražstva principu sprave, očiščenja in bodoče prenovitve človeštva; danes so ga zatajili baš oni, ki so ga zastopali v vojnih letih pred milijoni ponižanih in razžaljenih, trpečih in hrepenečih na obeh straneh fronte. Za tem visokim poslanstvom so vdrli vsi in zlomili avtokratsko moč onih, ki so iskali in začeli vojno... Pred polomom vojne in velikansko nalogo mirovne prenovitve. Le pogledjmo krog sebe! Ali se nam ne odpira temnejše obzorje kot se je odpiralo lani?

Mirovna konferenca je končala dokaj žalostno; ustvarila je par papirnatih mirovnihih pogodb, ki pa so se že prvi mesec jele trgati, kot se trga blago iz »vojnega« materijala. Wilsonovi načrti so doživeli fiasko, kakor ga je doživela malokatera politična doktrina. Pokazala se je stara psihološka izkušnja, da je razum le ponižen hlapec čustev in strasti. Zmago-

slavje je strlo glavo — razumni pravičnosti, na mesto da pravičnost stre glavo zmagoslavju. Za samoodločbo narodov smo dobili — pristojbino za osvoboditev, menda zato, ker nismo dovolj našega naroda žrtvovali imperijalističnemu molohu. Demokracija se mora braniti z — boljševizmom, zato pa so si kapitalistične stranke natakile demokratično krinko, da lažje zavarujejo obstoječi družabni red... Reakcija je postala stoglavni zmaj, ki je obenem stoimeni. Tako je sedanje stanje le podaljšanje prejšnjega in vsa vojna je bila zgolj ponesrečen poskus, priti na drugo stran obale — in rešiti, kar še je dobrega v Sodomi. Zgodilo se je, da so vsi oni, na katerih sloni današnji družabni in politični sistem, in ki so pokazali precej dobre volje, da rešijo človeštvo na drugo stran, storili enako napako kot Lotova žena: ozrli so se nazaj. — Kratkotomalo: pokazalo se je, da ima sodobno človeštvo živo zavest, da se nahaja v gnilobi, a nima moči, da na obstoječih temeljih zgradi svetišče novega življenja.

* * *

O tem moramo razmišljati ob letošnjem Božiču. Poglobiti se moramo v to vprašanje in se ne ustrašiti nobenega sklepa, ki nastane iz notranjih vzročnosti in miselnih konsekvenc. Vsi hočemo nekaj drugega kot je to, kar danes zaznavamo krog sebe. Vsi hočemo, da dobe stvari in pojavi nek nov ton, nekaj pravičnega in vzvišenega. To hotenje nas vodi k vrelcu velike reke življenja: k duši posameznika. Ako torej hočemo spremeniti razmere in pojave, se moramo preroditi v svoji notranjosti in ustvariti v lastni duši ognjišče čistih, oživljajočih žarkov. Moralno prerodenje, moralna obnovev — in kako se že pravi vsem tem načelom, ki so današnji tolikokrat na ustih — se začneja pri vsakterem izmed nas. Nравstvene obnovev ne more izvesti nobena državna ali družabna oblast; to je zopet tako jasno in vendar tako malo razumljivo...

* * *

Predaleč bi šli, ako bi se dotaknili vseh točk, ki se nam odpirajo pri današnjem razgledu. Mi govorimo o tem le zategadelj, ker se pri nas premalo govori o tem, in če se govori, se govori raz predpotopnega vidika. Nравstvena obnovev — versko-nравna preroditev! To je edini kažipot, ki kaže navzgor. Vsi drugi vodijo pred Dantejeva vrata, za katerimi ni več upanja. Ravno Božič s svojimi globokimi čustvenimi užitki je krasen vzgled, koliko miru in veselja brez sence leži na poti, katero kaže ta kažipot. Kristus je največji organizator ljubezni in edini voditelj onim, ki hočejo na ono stran. Le krščanstvo prinaša mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! Upajmo, da bo te dobre volje v nas vedno več in z njo tudi vedno več resničnega miru...

Tedenske novice.

Vesele božične praznike želi vsem naročnikom in prijateljem lista — uredništvo in upravništvo „Murske Straže“.

Našim naročnikom. Te dni prejmejo naši naročniki, ki še niso poravnali zvišane naročnine, poštne položnice z označbo zneska, ki ga dolgujejo do konca prvega letnika, t. j. do 30. aprila 1920. Prosimo p. n. naročnike, da te zneske nemudoma poravnajo, ker je izdajanje lista združeno z velikanskimi stroški. Skrbeli bomo, da bo naš list vsestransko zanimiv in upamo, da nam ostanejo zvesti vsi dosedanji naročniki ter privabijo v naše vrste še mnogo novih naročnikov!

Regent Aleksander je praznoval dne 17. decembra svoj rojstni dan. Kakor smo že poročali, je odpotoval naš vladar v važnih političnih zadevah v Pariz, odkoder se vrne v domovino koncem tega meseca.

Izid kolkovanja bankovcev. V celi Jugoslaviji je bilo kolkovanih 5 in pol milijarde kron, dasi se nahaja v prometu veliko več bankovcev. Glavni namen kolkovanja, da se ugotovi, koliko bankovcev je v prometu in da se z kolkovanjem zviša vrednost našega denarja ter vpliva na ublaženje neznosne draginje, ni bil dosežen. Ljudje so se na razne načine izognili kolekovanju, zlasti ker se v Dalmaciji, Bački itd. ni kolekovalo.

Novo pristojbine v bolnišnicah. Iz ljubljanskih listov povzamemo, da so pristojbine za oskrbovanje v bolnišnicah zopet zvišane in sicer iznaša oskrbnina za osebo in dan v bolnišnicah: Maribor, III. razr. 12 K, II. razr. 25 K, I. razr. 50 K; Radgona, III. razr. 10 K, II. razr. 22 K, I. razr. 50 K; Murska Sobota enaka kot Radgona, Ptuj enako.

Markirani bankovci ne smejo čez mejo. Ministrski svet je prepovedal izvoz markiranih bankovcev. Kdor bi ravnal nasprotno, se mu bankovci zaplenijo v prid države in se ga kaznuje kot tihotapca.

Slovenski gledališki igralci v Ljubljani nameravajo stavkati, ker se ne ugodijo njihovim zahtevam glede službenih prejemkov.

Dr. Tavčar o ureditvi valute. »Slov. Narod« je objavil članek dr. Tavčarja, ki razpravlja o najnovejšem sklepu odbora za valutno reformo, da se krona zamenja 1:4. Dr. Tavčar dvomi, da bi bil dinar tako dobro fundiran, kot zatrjujejo srbski krogi. Srbija ima toliko državnega dolga, da še sama ni na jasnem koliko dolguje. Zato novi državni dinar ne bi imel druge fundacije kot jo je imela dosedanja krona. Do zamene pa mora priti, ker se znamke, s katerimi smo markirali bankovce, na Dunaju en mase ponarejajo, na drugi strani pa so novi dinarji izdelani preveč enostavno. Sviri komisija za valutno reformo in vlado pred nevarnimi poskusi, ki bi naš lahko privedli na gospodarsko Kosovo polje, kjer bi za vedno ostali mrtvi.

Uradniška stavka. Kljub uradni prepovedi se je vršila dne 18. t. m. stavka vseh javnih nameščencev. Znano je, da je demokratska vlada obljubila zvišanje uradniških plač in ostala pri — obljubah. Značilno dovolj in nezaupnica za sedanjo vlado je, da ji ne verujejo niti — državni uradniki.

Ustavotvorne skupščine nočejo! „Ve črni list“ poroča: Vlada razglašala, da poslanci, ki bodo v prihodnjih volitvah izvoljeni, ne bodo tvorili ustavotvorne skupščine, ampak zopet samo „začasno“ narodno predstavništvo. Demokrati in socialisti nočejo, da bi nastopili že v urejene notranje razmere, da dobimo ustavo, zakone, red. Še nadalje bomo imeli šest različnih ustav, šest različnih zakonov, kar zavira vsak gospodarski in politični razvoj. Tudi na popolno demobilizacijo še ni upati, militarizem se bo vzdržal. Ako ostane sedanja demokratska-socialistična vlada še nekaj časa na krmilu, zabredli bomo v popolnoma neustavne, kaotične razmere.

Iz Ljutomera nam pišejo: Iz ruskega vjetništva se je vrnil dne 17. t. m. g. Jožef Veinar, učitelj v Cezanjevcih, čil in zbirav po 5 letni odsotnosti. — Na Silvestrovo priredi „Murski Sokol“ zanimiv zabavni večer s šaljivimi prizori, petjem, alegorijo itd. — Moška podružnica CMD si je izvolila na zadnjem občnem zboru sledeči odbor: predsednik okr. šolski nadzornik g. I. Koropec; namestnik g. dr. Stajniko, tajnik geometer g. Al. Lovšin, namestnik učitelj g. Fr. Zacherl; blagajničar trgovec g. Repič, namestnik g. Jelovšek. Čitalnica še se ni vzdramila.

Dr. Šušteršič redivivus. O dr. Šušteršiču poroča časopisje, da agitira med slovenskimi ujetniki v Italiji za vstop v armado bivšega črnogorskega kralja Nikita. Baje se je dalo nekoliko slovenskih fantov speljati na led in so se že izkrcali v Črni gori.

Nota naše delegacije za ujetnike v Italiji. Naša delegacija v Parizu je izročila predsedniku mirovne konference Clemenceauju noto, s katero opozarja vrhovni zavezniški svet na žalostno usodo velikega števila Jugoslovancev, ki se kot pripadniki bivše avstro-ogrške monarhije še vedno nahajajo v vojnem ujetništvu v Italiji.

Slovinci v tujini. „Gladbecker Zeitung“ javlja, da so nedavno slavili slovenski rudarji v Gladbecku v Nemčiji desetletnico obstoja „Rudarskega društva Sv. Barbare“. Slavnosti so prisostvovala slovenska društva iz Hamburga, Osterfelda, Buera, Warmede itd. Pri slavnosti je bilo slišati nemške, češke, poljske in madžarske slavoklice. Imela pa je popolnoma slovenski značaj in tudi predstava je bila v slovenskem jeziku. List kliče slov. rudarskemu društvu trikratni „Živijo“.

Velika eksplozija v Beogradu. Pri izlaganju v neko skladišče v središču mesta je eksplodiral zaboj dinamita. Hišo je razrušilo ter močno poškodovalo tudi sosedna poslopja. Našli so več mrtvih, mnogo oseb pa je bilo lahko in težko ranjenih.

† **Peter Bohinjec.** — Dne 14. t. m. je umrl v Dupljah na Gorenjskem župnik Peter Bohinjec, znan kot slovenski ljudski pisatelj in zgodovinar. Mnogo njegovih spisov je izšlo v knjigah Mohorjeve družbe. Blag mu bodi spomin!

Zadoščenje Madžarske radi napada v Prekmurju. Vojni minister Hadžić je konferiral z angleškim višjim častnikom, ki je na prošnjo budimpeštanske vlade prišel kot posredovalec v Beograd zaradi zadoščenja Ogrske za napad na Dolnjo Lendavo in se je sklenilo, da plača Ogrska denarno odškodnino jugoslovanskim ranjencem in da madžarski oddelki, ki so izvršili napad, z vihrajočimi zastavami defilirajo pred skupinami naših vojakov in jim izkažejo čast.

Ministrski svet za ublaženje draginje. Ministrski svet je sklenil dovoliti 50 milijonov dinarjev za omiljenje draginje v naši državi.

Tobačne trafike v Slovenjgradcu št. 54, 99 in 134 so razpisane v oddajo po javnem natečaju. Enoletni trafikantski dobiček je znašal 1600 K 73 v. Prednost imajo invalidi, vdove in sirote v tej vojski padlih ali umrlih vojakov. Jamščina znaša 160 K. Ponudbe je predložiti najkasneje do 30. decembra 1919 pri fin. okr. ravnateljstvu v Mariboru.

Verižnik obsojen na smrt — pa ne v Jugoslaviji. V Krakovu na Poljskem je bil obsojen na smrt milijonar žid Brothheim, ker je verižil z živili in usnjem. Umrtili so ga takoj drugi dan. Pri nas so tudi grozili s smrtjo verižnikom in tihotapcem, toda doslej še noben ni postal žrtev svojega poklica.

Plebiscit na Koroškem čez dva meseca. Belgrajska „Politika“ poroča, da se bo

plebiscit na Koroškem o pripadnosti k Jugoslaviji vršil čez dva meseca, vsled česar se odstranjajo naše čete iz plebiscitnega pasa, da bi se jim ne mogel predbacivati vpliv na izid glasovanja. Pravico do glasovanja bodo imeli vsi moški in ženske nad 21. letom starosti. Demarkacijsko črto na Koroškem bodo čuvali samo majhni oddelki pehote, v krajih, kjer se bo vršil plebiscit, pa bodo samo majhni oddelki našega orožništva.

Lepa cvetka demokratičnega časa. Prejeli smo: V 36. številki „Murske Straže“ je izšel članek „Pravosodne zadeve“, kjer pravnik-sodnik v zelo milem tonu opozorja na nedemokratično določbo sedaj tudi pri nas recipovanega srbskega kriminalnega zakona glede žalitve uradnikov. Ta določba je morebiti dobra za macedonske Arnavte, za nas, ki smo vzrasli v borbi za demokratična načela in ta prava človeka, pa pomeni hud reakcionarni udarec, ki nas boli tembolj, ker ga nismo dobili od Švaba, marveč od brata v jugoslovanstom! Pri nas so prav redki slučajii, da bi trezen človek žalil uradnika pri uradovanju, ker naše ljudstvo hvala Bogu nima balkanskih navad, toda vsak naš človek ve, da mu pristojna pravica, svobodno izražati svoje mnenje in če treba v stvarni in dostojni obliki kritizirati postopanje uradnika, ki je zanj odločilnega pomena in zato ne razume, kako se more dajati uradništvu tako kočljivo zavetje pred kritiko, zavetje, ki je včasih lahko dobro, večkrat pa tudi pripravno za najnesramnejše šikane. Ali smo res prišli tako daleč, do bo od razpoloženja uradnika odvisno, kaka akceptira strankino mnenje, in če ima uradnik hud nahod ali pondeljskega mačka, se lahko najbolj pravičnemu poštenjaku pripeti, da mu blagohotnost srbskega kriminalnega zakona nakloni najmanj 2mesečni zapor...

Meso sebi, kosti nam. Kakor poroča belgrajska „Politika“, da bo dobila Jugoslavija dela avstro-ogrške mornarice. Vrhovni zavezniški svet je nakazal naši državi le 12 nemških torpedovk. Te torpedovke bodo pred izročitvijo razorožene in na palubi ostane samro en top. Brodovje se bo smelo uporabljati le za policijsko službo.

O šolstvu v neodrešeni domovini piše povodom otvoritve tržaških šol „Goriška Straža“: „Ljudstvo je sprejelo to novico z veseljem. Že v prvih dneh je bilo vpisanih nad 1200 otrok. To dokazuje, kako ukažljivi so Slovenci. Upamo za trdno, da bomo mogli tudi za Gorico v kratkem objaviti to veselo vest. Takrat se bodo Italijani tudi v Gorici prepričali, kako željni so Slovenci omike... Dajte nam torej šol! Ako jih nočete vzdrževati vi z našimi davki, vzdrževali jih bomo mi s posebnimi narodnimi davki, ki jih bomo radi plačevali. Analfabetov ne trpimo!“

Balkanski gospodarski blok. (Kosta Stojanović v ženevski „Prosveti“.) Balkanske države (Jugoslavija, Albanija, Bolgarija, Grška, Trakijaz Carigradom in ujedinjena Rumanija), bi imele površino skupaj 760.000 kvadratnih kilometrov z 37.000.000 prebivalcev. Skupno narodno premoženje vseh teh držav se je cenilo pred vojno na 60–70 milijard. Letna produkcija v teh državah je znašala 12 do 14 milijard (80% poljedelski pridelki in samo 10% industrijski). Izvažalo se je za 3 milijarde, uvažalo okrog 2 milijardi. Železnic je bilo na tem ozemlju 15.000 kilometrov, brodovje je imelo en milijon ton. Balkanske države bi morale pet krat več napredovati, da bi dosegle Italijo in osem krat, da bi dosegle Nemčijo. Pisatelj pravi, da bi morale te balkanske države skupno sklepati trgovske pogodbe, kar bi ne bilo težko, ker je kvalitativna produkcija v vseh teh državah ista t. j. poljedelska. Edino le taka trgovska in carinska unija kakor tudi uvajanje edinstvenega denarja bi omogočila sklepanje ugodnih trgovskih pogodb. Druga smer skupnega dela bi naj bila v graditvi železniških in vodnih komunikacij med vsemi balkanskimi državami. Slasti so potrebne tranzverzalne proge iz Save in Donave na Adrijo ter združenje Egejskega s Črnim morjem, ker so doslej Avstrijci in Nemci podpirali le one proge, ki so vezale Dunaj in Budapesto z vzhodom... Če bi se ta balkanski blok uresničil, bi se lahko čez trideset let mirnega razvoja dvignilo prebivalstvo Balkana na 70 milijonov.

Gospodarstvo.

Javna dražba. Dne 12. januarja 1920 bo v skladišču Bánó i Breder v Subotici, Segedinski put javna dražba sledečih predmetov: 6000 hl. vinskih in drugih sodov; 2 vagona vina in kisa; 5000 kg košar za sadje; 1 vagon železnih sodov, razni cilindri za plin in kisline, razno tehnične orodje, leseno blago, okvirji, palice in mrtvaške krste; 1 vagon vreč in dežnih plaščev; 3 vagoni železnega blaga, lopat, peči, cevi, žice in žebeljev; 2 vagona razne oprave klavirjev in pohištva; 2 vagona raznega papirja, papirnih denarnih, ovojnega papirja, nastil in drugega orodja; 3 vagonov mineralne vode, zdravil, pijač v steklenicah, manufakture, preje, kodelje in igrač; 3 vagoni sode, amonijaka, mila, modre galice, raznih barv, kren in čistil za čevlje, kita in lesenih žebeljev za čevlje; 1 vagon steklonic, porcelana, stekla in ogledal; 1 vagon kolomaza, katrana, karbola in raznih drugih mineralnih masti.

Dražba se prične 12. januarja 1920 ob 8 uri in traja do razprodaje vsega blaga. Kupnino mora kupec založiti takoj. — Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani.

Važno za izvoznike lesa. Radi silnega pomanjkanja vagonov more železnica le v majhni meri ustrežiti velikemu povpraševanju po vagonih za eksport lesa. Zato treba, da se razpoložni vagoni razdele med posamezne izvozne tvrdke po gotovem ključu. Razni interesente so se obrnili s posredovanjem trgovske in obrtniške zbornice do obratnega ravnateljstva Južne železnice, da naj bi se ključ določil na podlagi množin, ki jih imajo tvrdke pripravljene za odpošiljatev; da se nepristransko doženejo te množine, naj bi jih ugotovil poseben odbor iz zastopnikov vseh interesentov, eventualno na licu mesta. Da bo mogoče upoštevati vse interesente, pozivlja obratno ravnateljstvo Južne železnice v Ljubljani vse eksportne tvrdke, da mu v teku osmih dni naznanijo količine lesa, ki jih imajo pripravljene za odpošiljatev v inozemstvo.

Razgled po svetu.

Vrhovni zavezniški svet in Avstrija. Dne 16. decembra se je vršila v Clemenceaujevem privatnem stanovanju seja vrhovnega zavezniškega sveta, pri kateri je kancelar dr. Renner očrtal izredno težke gospodarske razmere avstrijske republike. Prosil je, naj se Avstriji prepuste v obliki predujma živila, ki so potrebna, da se more še skozi dva meseca vzdržati minimalni delež za osebo. Dalje je prosil, naj se dovoli kredit za nakup prekomorskega žita. Ta kredit bi se porabil pod nadzorstvom reparacijske komisije. Opozarjal je, da bi predstoječa propast avstrijske republike izzvala nove zmede in homatije v Srednji Evropi ter potresla vse svetovno gospodarstvo tako močno, da ne bi ostala brez škode nobena država in noben del sveta. Končno je prosil, da se Avstriji razen živil in kredita zagotovi vsaj minimum potrebnih surovin, kerje sicer ogrožena vseh ljudskih dohodkov: industrija. — Na poziv Clemenceauja se je sklenila nastopna izjava: 1. V Avstrijo se odpošlje brez odlašanja onih 30.000 ton žita, ki se nahaja že v Trstu; 2. zavezniške države bodo dovolile Jugoslaviji kredit, na podlagi katerega bo ta država dobavljala Avstriji živila; 3. vrhovni svet odloči tekem enega tedna glede samostojnega najetja kreditov; 4. privoljuje se zastava avstrijskega tobačnega monopola za kredit v inozemstvo; 5. reparacijska komisija bo proučila podrobni načrt za prehrano Avstrije, ki ga je izdelal avstrijski državni tajnik za ljudsko prehrano. — Dr. Renner je naglašal potrebo, da vrhovni svet vpliva na Jugoslavijo, da bo omejeno odpomoč tudi dejansko izvršila.

Železniški promet v Avstriji je vsled pomanjkanja premoga preko božičnih praznikov in sicer od 20.—28. decembra popolnoma ustavljen.

Premoženje Habsburgovcev za vojne invalide. Dunajska vlada je ustanovila poseben zaklad za oskrbo vojnih pobablancev, kateri prevzame vse premoženje dvornega erarja in habsburške rodovine, v kolikor se nahaja v območja republike.

Nemško delavstvo za potrebe domovine. Danske in švedske strokovne organizacije so ponudile nemškimi strokovnim organizacijam kredit 5.000.000 švedskih kron t. j. 45 milijonov mark. Nemške organizacije bodo uporabile ta denar za nakup živil, dasi tudi Nemčiji primanjkuje živil. Delavstvo hoče pokazati razumevanje za potrebe domovine in zgraditi dobro bodočnost države.

Londonške konference. Kakor smo že poročali, se je pariška mirovna konferenca razšla. Pogovori antantnih državnikov o nalogah, ki še jih imajo rešiti, so se nadaljevali v Londonu. Tem konferencijam so prisostvovali: Lloyd George, lord Curzon Balfour in Chamberlain kot zastopniki Anglije, Clemenceau, Cambon in Loncher kot odposilanci Francije, Italijo je zastopal Scialoja in markiz Imperiali. Zavezniki so izza tridnev-

Mi in boljševiki.

V ljubljanskem »Večernem listu« z dne 12. decembra 1919 je izšel pod zgornjem naslovom članek I. R., ki bo gotovo zanimal tudi naše čitatelje in ga ponatisnemo, kakšne razmere so v Rusiji? Pred stavko stavcev se je čitalo o napredovanju Judeniča, Djenikina, Kolčaka in vseh mogočih, samo o napredovanju boljševikov se ni ničesar vedelo. Pričakoval se je vsak dan padec Petrograda, Moskve in sovjetske vlade. Danes po dveh mesecih izgleda Rusija nekoliko drugače. Judeniča v Rusiji ni več, boljševiki so uničili njegovo armado. Djenikin tudi ne upa več, da zavzame pred Božičem, pač pa bi se mu moglo zgoditi, da njega do Božiča vržejo iz Rusije. Kolčak, ki je »osvobodil« celo Sibirijo, je danes potolčen in išče rešitve pri — Japoncih.

Kakšno stališče naj zavzememo mi napram tem dogodkom? Mi se moramo postaviti predvsem na slovansko stališče in na stran izkoriščanih. Beseda boljševik dela še danes na celem svetu hudo kri, predvsem pa v kapitalističnih krogih. V naših vrstah vladajo o boljševizmu zelo zmedeni pojmi. Pod boljševiki razumevajo danes naši ljudje tatove, ubijalce, uničevalce vsega dobrega, brezbožneže itd. — Boljševiki, oziroma neki krajevni sovjeti so bili v resnici vse to, ali danes so boljševiki vse nekaj drugega. Oni danes čuvajo pravo rusko posest in se bore proti tujemu kapitalu, ki hoče iskoriščati ruski narod. Bore se za celo človeštvo, predvsem za one sloje, ki nimajo človeku dostojnega življenja. V letu in pol so se zelo spremenili, ker so videli, da je njihov komunistični ekstrem utopija, če ne neumnost. Uvideli so, da čim bolj zatirajo cerkev, tem večji razmah zavzema versko življenje. Uvideli so mnogo in temu primerno tudi spremenili svoj program. Zedinile so se vse stranke v skupnem delovanju, samo da ne pride laži-demokratska in koruptna kadetska stranka do veljave in moči. Danes so v Moskvi cerke polne in moskovski arhijerej se lahko vozi v zlatem vozu po Moskvi, nobeden mu ne bo storil nič žalnega.

Glede socialnega vprašanja je sovjetska vlada na poti, da ga prav reši. Postavila se je na naše, krščansko stališče, da smo vsi ljudje enaki in imamo vsi enako pravico do življenja. Država podpira danes vse revne in bolne na račun parasitov v človeški družbi. Tako pa je tudi prav.

Kaj išče antanta v Rusiji? Išče svoje milijarde, išče polja za delovanje svojemu kapitalu, iskoriščati hoče in nič več. Kaj je resnica na

pravicoljubnosti antante? Resnica je, da je iz ene Lorene naredila mnogo Loren, največja je oddaljena od Ljubljane borih 20 km. Svoboda na gospodarskem polju je oznanjala, danes nas sili, da plačamo v osvoboditveni fond in sicer zato, ker je padlo nekaj tisočev naših jugoslovanskih bratov v Dobruđi in drugod za antanto.

To kar je antanta naredila z nami, to hoče tudi z Rusi. Mogoče bi rada tudi Rusiji naprtla neko breme kot odplačilo za osvoboditev. Rusi so to pravočasno uvideli in zato ženejo vse plačence velikih knezov in antante z antanto vred ven.

Kaj bomo omagovali. Zasedeno ozemlje je za nas začasno zgubljena zemlja, ker nimamo močnega strica. Opažamo pa, da naš stric vstaja in da bo vstal. Njegov boj velja v prvi vrsti tujemu kapitalizmu, naj si bo nemški ali antantin. Zato pa pozdravljamo vzhajajoče solnce in gledajmo v njem rešitev. Djenikin, Kolčak, Judenič in vsi drugi so danes le predstavniki kapitalizma in stare ruske korupcije, ne pa kulturnega napredka. Rusija je morala vsakih sto let prestati veliko bolezen, po kateri je vstala vedno močnejša, tudi to bolezen bo temeljito prestala in potem bo vzor celemu svetu. Ko bo prebolela notranjo bolezen, onemogočila kapitalizem, tedaj bodo naši potomci tja hodili v šolo, ne več v Pariz in na Dunaj. To bi bilo tudi danes potrebno.

Boljševizem bo še vedno, ali vsaj še nekoliko časa ostal bau-bau za naše ljudi. Ako primerjamo antantne časopise pred letom dni z današnjimi, tedaj vidimo, da so pisali vse drugače kot pišejo danes. Mi pa smo tako presrečni, da dobivamo vse informacije od antantnega kapitalističnega časopisja in zato ni čudno, da smo tako slabo informirani. Upajmo, da se bodo pojmi kmalu sčistili. Eno premislimo in sicer to, da vsak kriči in grdi to, česar se boji. Kapitalizem se pa najbolj boji socialnih reform v krščanskem smislu.

Gotovo je, da se je delala od naših ljudi tudi velika krivica in se mogoče tudi še dela. Eno pa velja; oni, ki iskorišča, je le kristjan po imenu, ne pa po duhu. Ako bo kdo svet rešil, tedaj ga bo le krščanstvo ker vzeti premoženje verižniku ne pomaga nič, ako se ne bo ta v istem času tudi poboljšal. Za to pa več krščanstva v naša srca. Za Rusijo se ni potrebno bati; zavedajmo se, da današnji boljševiki niso oni od leta 1918, ampak da so to boljši ljudje, kot naši kapitalisti in verižniki. Še jih bo kapitalistično časopisje grdilo in obrekovalo, ali vedno pomislimo na eno: Naši kapitalisti

so iskoriščevalci in brezbožniki, boljševiki so k večjemu brezbožniki, kar pa v resnici danes tudi niso več.

Gospodarski razvoj Evrope*).

(Iz knjige Seignobos, Histoire contemporaine depuis 1815, Pariz 1904.)

Belgija, Švica, Italija. Dolgo časa je prevoz blaga med severno Evropo in pokrajinami ob Sredozemskem morju tekkel preko Francije, Calais ali Havre v Marsiljo. Od časa, ko pa je bil izgotovljen svetogotkardski tunel (1884) in ko je Nemčija pripravila Reno za plovbo z parniki, zlasti s tem, da je zgradila na njenem obrežju železniške proge, teče mednarodni prevoz v smeri Antverp k Genovi. Razen Nemčije so tri dežele, ki leže ob tej cesti, svojo industrijo ter trgovino razvile in razširile: Belgija, Švica in Italija. V teh deželah so mezde nižje kot v Nemčiji; v Belgiji in Italiji je prebivalstvo naseljeno precej gosteje in je tudi delovnih moč dovolj.

Belgija, katera ima mnogo premoga, je postala industrijska dežela po vzgledu Anglije v tisti dobi kot Francija; dandanašnji je ena najbolj industrijskih dežel na svetu, navzlic temu pa ima poljedelstvo razmeroma večji pomen nego v Angliji. Belgija je komaj 1/28 Francije, izkoplje 23 in pol milijona ton premoga ter daje delo 132 tisočem rudarjev; Belgija je izza Saske najbolj obljudena evropska država; na kv. kilometer odpada 330 prebivalcev. Njena glavna industrija je metallurgija, izdeluje toliko zlitine in jekla kot Francija. Tkalska obrt, izdelovanje sladkorja so najbolj razvite stroke belgijske industrije. Belgija ima najgostejše železniško omrežje; kar se tiče morskih ožin, je prva izza Holandske.

Vnanja trgovina Belgije je dosegla že l. 1900 več kot poldrugo milijardo. Veliko belgijsko pristanišče, Antwerpen, je bilo v XVIII. stoletju, pod vladavo Avstrijcev, mrtvo mesto; od kar pa je Belgija postala samostojna država (1830) in odkar je odkupila carino, katdro so pobirali Holanci pri izlivu reke Šelde, so postali Antwerpeni veliko trgovsko mesto. Naprave, ki so bile postavljene v pristanišču, so omogočale pristop vedno večjim in večjim ladjam in Antwerpeni so kmalu postali drugo pristanišče na evropskem kontinentu (prvo je Hamburg).

Švica je slabo obljudena in deloma pokrita z visokimi gorami, vendar teko čez njo

*) Glej »Murska Straža« štev. 25, 28, 37.

Tasa Milenković.

Vaška slika.

(Konec.)

Mato še je sedel pri ognju, pihal vanj in vzdihnil. Deklici ste sedli nazaj k ognjišču in se strahoma ozirali vanj...

— Jaz... je začel Mato in utihnil.

— Hočeš ti tudi? Glej, dalje se ne da trpeti.

Deklica molči.

— Hočete, da ga umorimo?

Še vedno molk.

— Tepe nas po dnevu in po noči. Psa pusti v hišo, nas pa v tem mrazu podi na dvorišče. Če zbežim v Kumodraž, me spravi nazaj. Tepta me z nogami. Glej, kakšna je moja glava vsled bary. Stric puta nas tudi noče poznati. Šel sem na občino. Spodili so me ven. Povedal sem o tem očetu, ta pa... A?...

Deklici nagnjenih glav molčite. In vzdihujete.

Pa vse je že prodal, je vzdihnil Mato. Ko prodal še hišo, kam naj gremo potem?

Obe deklici ste dvignili glave.

— Glejte, nedavno je prodal tudi ovce. Ves denar je zapil. Ko bi vam pustil vsaj »meco« in »beco«!... (Tako je bilo ime dvema ovcama, ljubinkama Mare in Jele.) Deklici ste začeli jokati.

— Umoril ga bom, je kriknil Mato. Skočil je proč od ognja in izšel na dvorišče.

Sestri ste stali na vratih in prestrašeno gledali za odhajajočim bratom...

Nesrečna misel je postala dejanje.

Bilo je ravno na praznik svetega Miklavža. Stanič je cel dan pijančeval in veseljačil po slavah*). Dobri ljudje so se napili pa v pijanosti barantali celo za njegovo hišo. Na siromašno deco se niso spomnili. Pa čemu tudi... Bog naj odpusti tako dobrim ljudem na vasi! Gorje le siromašnim...

Stanič je prišel zvečer pijan domov. Ko je prispel blizu, je začel robantiti kar pri dvoričnih vratih.

Vstopil je v hišo. V sobi so otroci že spali. Z drenovko je udaril po njih, jih vzbudil in po stari navadi spodil na dvorišče.

Vlegel se je takoj k spanju. In še tisti trenutek je zaspal.

Otroci so poslušali. Tišina. Vstopili so v hišo. Odtam v sobo. Naslonili so se k peči, da se grejejo.

Oče je spal kakor mrtev.

Misel, smo rekli, postane dejanje... Sin Mato je stopil k očetu. Vzel ga je za roko in začel dramiti. Nesrečni Stanič, ves pijan, je čvrsto spal... Sin ga je opazoval delj časa in niti ganil ni z očmi...

— Mara, — je rekel Mato, pojdite ven in zaprite duri.

Mara in Jeliica ste izšli.

Mato je vzel ostro sekiro, ki je stala v sobi za vrati. Stopil je k očetu, zamahnil s vso močjo ter ostrino zasekal očetu v grlo... Kri je brizgnila.

— Pustite, — je zamrmral nesrečni Stanič in se začel obračati na postelji.

Ju, Mato... je zavpila Mara, vrnivši v sobo.

Mato je nameril sekiro in udaril Staniča še po glavi. Na to zopet po vratu.

Stanič se je pretegnil in izdihnil.

*) »Slava« je hišni praznik v Srbiji.

Vse je umolknilo.

Po izvršenem umoru so se otroci razbežali iz hiše.

Mato je prenočil v neki kolibi. Mara in Jela ste odšli k stricu Radoji in mu povedali vse.

Ko je bilo nesrečno dejanje izvršeno, je seveda došel tudi župan — »da si zadevo ogleda«...

Evo, sedaj šele se oglasi občinska oblast.

Leta in leta je mirno gledala očetova zverinsava, poslušala otročji krik in stok, a oglasila se je šele takrat, ko je bil zločin izvršen...

Vsekakor veliko prepozno... — — —

Mato in njegove sestre so bistri otroci. Noben ni hodil v šolo. Ne vedo niti očanaša. Ne vedo se prekrizati. Mato je z ozirom na svoja leta preveč zamišljen. Sicer je simpatičnega lica, majhne postave in plavih las. Ko so omenili očetovo ime, se ni zganil; za dejanje, katerega je storil, se ne kesa. Ko pa so menili njegove sestrice, je pričel jokati. Stožilo se mu je za njimi. Prosil je, naj ga puste samo za trenutek, da jih vidi.

Končajmo našo beleško.

Sin je umoril očeta. Grozno dejanje. Kri leden človeka, če pomisli na to. Sodnija je obsodila otroka — zločina. Tako je tudi prav — po postavi.

To da, kdo bo sodil vaškega predstojnika in odbornika iz Matine vasi... Kdo bo sodil njihovega gospoda paroha in gospoda učitelja; da, kdo bo sodil ono gospo, ki predstavlja oblast; kdo bo sodil končno vse nas, to družbo, ki je dolžna, da tolaži nesrečne, pomaga sirotam, brani nedolžne in ščiti slabotne...

velika mednarodna pota in sicer iz Antwerp v Genovo preko Gotharda iz Francije v Avstrijo, iz Francije v Italijo. Švica oskrbuje tedaj važno prevozno trgovino. Od sosednih držav si je izposlovala posebne pristojbine, ki omogočajo, da dobiva cenejši premog, surovine pa, tudi cenejše tovarniške izdelke.

Švica nima premoga, izkorišča pa svoje gorske slape za dobavo električne sile, ki žene veliko število švicarskih tovarn. Francoska Švica tekmuje z Francijo in Združenimi državami v umarstvo; izdeluje vzgledu Združenih držav žepne in stenske ure. Najbolj industrijskega značaja pa je nemška Švica, ki leži v sosedstvu Nemčije: curiški in stgallski kanton. Švica je na tretjem mestu v izdelovanju svile, vrsteč se za Francijo in Nemčijo, za seboj pa ima na prvem mestu Italijo; zavzema četrto mesto v bombažni industriji. Izdeluje tudi mnogo strojev.

Švici prinaša krasne dohodke tujski promet. Nekoč se prebivalci te gorate in uboge dežele zapuščali domovino in se kot vojaki vdinjali tujim vladarjem, da so se preživeli; dandanašnji so postali gostilničarji ali spremiljevalci na gorah.

Italija je ostala v splošnem poljedeljska dežela, vendar se je v Milanu, na Piemontu ter v severnih srednjih apeninskih pokrajinah razvila močna bombažna industrija, dalje tovarne in pralnice za svilo. Italija tudi nima premoga; dobavlja ga čez morje iz Anglije in izrablja slape in padce svojih voda za dobavo električne sile. Velika italijanska luka Geneve raste vsled gothardskega predora, njen promet postaja vedno višji; dočim se pri Marsilji ne spreminja. Marsilja, do novejšega časa prvo pristanišče v Sredozemskem morju, je v nevarnosti, da jo nadomesti Genova. Brindisi na južnovzhodnem koncu polotoka je spojen z železnico Calais in Antwerpen; odprava po suhem je dražja, toda hitrejša nego po morju; pisma in popotniki, ki imajo v najkrajšem času priti v Indijo in na Daljni Vzhod, gredo čez Brindisi. Italija gradi sama svoje brodovje in ima velike paroplovne družbe.

Italija je zelo obljudena; ima toliko prebivalcev, da jih ne more preživeti kljub temu, da ima že precej razvito industrijo. Vsled tega tudi največ izseljencev poteka iz Italije. L. 1902 je zapustilo čez 531.000 Italijanov svojo domovino; od teh je bilo 286.000 dinarjev, ki se vračajo domov. $\frac{1}{3}$ jih je odšlo v Ameriko, ostali pa v sosedne države.

VI. Korolenko.

Ognji.

Pred davnim časom se mi je pripetilo, da sem se moral v mračnem jesenskem večeru voziti po ogromni sibirski reki. Spredaj nad reko, v senci gora, je zablestel ogenj.

— No, hvala Bogu! — sem dejal veselo: blizu je prenočišče.

Veslar se je dvignil, pogledal na ogenj in zopet apatično legel k veslu.

— Daleč!

Nisem verjel; ogenj še je vedno blestel iz negotove daljave. Ampak veslar je imel prav; pokazalo se je, da je v resnici daleč.

To je lastnost teh nočnih ognjev; približujejo se, razganjajo temo, mikajo in vabijo s svojo bližino. Dozdeva se, samo še dva — tri udarce z veslom in pot je končana. A medtem — ognji so daleč.

In še dolgo smo tavalili po temni vodi. Obala in skalovje se je dvigalo in zopet tonilo v črno ozadje, izginjaje v neki brezkončni daljavi, in ogenj še je vedno blestel spredaj ter vabil — tako blizu in vendar tako daleč...

Še danes se večkrat spomnim na to črno reko s skalnatimi gorami v ozadju in na ta živi ogenj. Mnogo ognjev me je prej in pozneje vabilo s svojo bližino. Toda življenje teče po svoji stari strugi in — ognji so še daleč. In zopet se moraš zanesti na vesla.

In vendar... in vendar... ognji so spredaj!
Iz ruščine prevel X.

Ljudsko zdravje.

Dr. Jernej Demšar. Spolne bolezni. Z ilustracijami. Zbirka političnih, gospodarskih in socialnih spisov III. zvezek v Ljubljani 1919. Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani, Cena K 6.—. Po pošti 50 v več. Spolne bolezni pred vojno pri nas niso bile

bogve kako razširjene. Vojna pa je v tem oziru napravila ogromno škodo. Zanesla ji je v zadnje gorske vas in tisoči našega naroda sedaj trpijo na njih. Ne samo sedanji red, v še večji meri je vsled njih v nevarnosti naše potomstvo. Zdravnik strokovnjak opozarja v pravkar izšli knjižici nanje, jim napoveduje boj in skuša njihov pogubonosni upliv zmanjšati. Nevednost, alkohol in prostitucija so največji pospeševalci spolnih bolezni, zlasti nevednost in nepoučenost sta jim največkrat vzrok. Napačno je o spolnih boleznih molčati. Dr. Demšar skuša vse to s svojim spisom doseči. V lepi in delikatni obliki razpravlja v pozameznih poglavjih o kapavici, o mehkem čankarju in o sifilisu ter pojasnjuje potek in potek bolezni s 14 slikami, ki so že same na sebi v stanju, da povzročajo bojazen in s tem varovanje pred boleznijo. V nadaljnih poglavjih razpravlja strokovnjak o tem, kako naj se varujemo pred spolnimi boleznimi, kako se iste zdravijo in kaka navodila so potrebna za bodoče zakonce. Knjižica je priloženih 14 slik, deloma med besedilom, največ na posebnih priloženih polah. Knjižico prav toplo priporočamo vsem trpečim, vsem onim, ki se hočejo nevarnosti obvarovati, pa tudi vsem starišem, da poučijo odrasle sinove in hčere. Knjižica se naroča v Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ul. 6.

Angleška zdravstvena pravila za zimo. Za obrambo pred nalezljivimi boleznimi v ostrem zimskem vremenu je izdelal nek angleški zdravnik 12 nastopnih zdravstvenih pravil: 1. Imej usta zaprta in dihaj skozi nos. 2. Uživaj dobro hrano in ne hodi na prosto z praznim želodcem. 3. Nosi toplo, toda lahko obleko. 4. Bodi čim več na svežem zraku. 5. Varuj se napora, ker izmučeno telo je najbolj spremenljivo za nalezljive bolezni. 6. Zračni temeljito svoje sobe, nikdar pa ne sedi v prepihu; v slabo prezračenih prostorih lažje nalezješ bolezni. 7. Ogibaj se ljudi, ki so prehlajeni ali imajo influenco. 8. Če se voziš z železnico, ne sedaj nikdar nasproti osebi, katera kašlje; ako se ni mogoče izogniti, drži pred seboj časopis. 9. Snaži si zobe vedno vsak dan z dobrim antiseptikom. 10. Če si prehlajen ali imaš influenco, pokliči zdravnika in ostani doma tako dolgo, da boš docela zdrav; to bo bolje za tebe in za tvoje prijatelje. 11. Skrbi za to, da se bodo tvoji žepni robci preprali v vrelni vodi, ravnatoko vse posode, krožniki, žlice in noži, katere rabiš. 12. Ako kašlješ v navzočnosti drugih, drži se pred usti žepni robec.

Razne vesti.

Legar v Ukrajini se silno širi. Nedavno sta umrla na legarju minister za ljudsko zdravje in načelnik Rdečega križa.

Srečni dedič! V Nju-Jorku je umrl milijonar Frek, predsednik trusta jeklene industrije. Zapustil je dedičem preko 200 milijonov dolarjev, kar iznaša v naši valuti čez 7 milijard kron.

Tuberkuleza na Dunaju. Na Dunaju je letos umrlo na susici 18.000 oseb, dočim jih je l. 1914 umrlo 6.223. Tudi žrtve vojne!

Indijci in letalec. Francoski letalec Etienne Poulet je na svojem poletu iz Francije v Avstralijo moral radi pokvarjenega stroja pristati v indijski vasi Karachi. Prebivalstvo, ki še ni nikdar slišalo o čudovitem »ptiču«, kateremu iz kljuna skačejo ljudje, je bilo vse prestrašeno in se je pripravljalo, da letalca in spremljevalce ubije, ker je bilo prepričano, da je prišel nad njih sam hudič iz pekla. K sreči je imel Poulet v letalnem stroju puške in municijo; pa je urno razpodil uboge Indijce.

Primerna kazen. Lastniki mlinov v Pečuhu so zaslužili pri dobavi moke za pečusko aprovizacijo čez poldrugi milijon kron. Podžupan baranjske županije jih je obsodil na kazen 1.020.000 kron.

Pošta pred sto leti. Dandanašnji se pogosto pritožujemo, da pošta počasi in nezanesljivo posluje. Toda sedanje poštno razmere so v primeri z pošto pred sto leti naravnost čudovito urejene, vzorne. Takrat še ni bilo poštnih nabiralnikov, ki bi jih tudi rabiti ne mogli, ker še ni bilo poštnih znamk. Vsakdo je moral nesti svoje pismo na pošto, kjer ga je dal zvagati, in je plačal zanj 6 ali 12 srebrnih grošev, kakršna je pač bila teža. Kljub temu, da je bila poštnina visoka, se je mnogo pisalo. Pred sto leti je bilo še zelo malo časopisov in tako so ljudje vse važnejše novice naznanjali znancem v pismih. Vsakdo je hotel, da je bil opredeljenem dnevu gotov s spismi in ovoji ter jih je oddal poštnemu vozu, ki jih je prevažal od mesta do mesta. Na »zapoznele dostave« so bili ljudje zelo navajeni, zlasti ob času spomladnih povodnji in deževja. Velikokrat se je dogodilo, da je voz običal na sredi poti. Zlasti prijetno je bilo v takem slučaju za potnike, ki so morali čakati po par ur, dokler ni prišla priprava iz bližnje vasi. Polučnih in drugih važnih spisov odličnih osebnosti niso zaupali pošti. Te so prenašali slijezdenci, ki so na določenih postajah menjavali konje in še precej urno opravljali svojo službo. Velik preobrat v poštnem prometu se je zgodil leta 1840, ko je Anglež Kewland Hill iznašal in uvedel poštno znamko.

Skrb za noseča ženske. Mednarodna konferenca za delo je sprejela predlog, ki se bo v zakonil v vseh civiliziranih državah, da ženske ne bodo trebale delati 6 tednov pred in 6 tednov po porodu.

Ljubezen. Mlad mož je našel že drugičrat v juhi dolgo žensko las in je dejal svoji ženi. »Glej, ljuba, tako več ne bo šlo; pazi vendar, da ne pridejo tvoji lasje v hrano!« Žena je nekoliko zavihnila nos in odgovorila: »A tako je torej s tvojo ljubeznijo! Še pred enim letom — pred poroko — si mi pravil, da me tako ljubiš, da bi me kar celo snedel, sedaj pa ti je samo en moj las že preveč!«

Čebula kot zdravilo. Nek poznavalec kuhinjske umetnosti je dejal, da od 1000 dobrih receptov 999 vporablja čebulo. Vendar čebula ni na glasu le kot izborna kuhinjsko sredstvo, temveč je že od starih časov znana kot zdravilo s posebno čudodelno močjo. Grki so dajali svojim zločincem neko mešanico iz čebule in žvepla kot čistilno sredstvo. Verovali so namreč, da se na ta način zbojiša duh hudodelca. Goreč čistilec čebule je bil Nero, ki je določene dni v mesecu užival izključno le čebulo in videl v tem nekako bogoslužje. V starih časih so pripisovali čebuli poseben vpliv na lepoto lica in jo smatrali kot imenitno lepčilno sredstvo. Jasno in čisto lice, katerega imajo »kmečke krasotice«, se v vseh starih spisih pripisuje učinku pogostega uživanja čebule. Še danes najdemo pri ljudstvu vseh plemen vero v zdravilno moč čebule. Nek nemški pregovor pravi: Zwiebel im Haus hält den Doktor drauß. (t. j. čebula v hiši, zdravnik zunaj).

Matere in invalidi imajo prednost. »Figaro« opisuje sledeči prizor z pariške ulice: Ob šestih zvečer. Tri sto ljudi oblega pri Madaleine tramvaj, ki je pripravljen, da odpelje na trg Pereire. Sprevodnica, brhka, plava in mlada gospa, s koketno postavljenim čepico na bogatih laseh, začena klicati: »Ali so tukaj ranjenci?« K stopnicam pohabljen vojak in stopi v voz. »Ali so tukaj še majhni otroci?« Ljudje se spogledavajo med seboj in ne razumejo. Sprevodnica pojasnjuje: »Pri meni imajo prednost majhni otroci; sama imam dva in vem, kako težko se pride v tramvaj, če se nosi dete na rokah in drugega vleče za seboj.« Med množico se je našla dama, ki je imela otroke s seboj in je vstopila pred vsemi drugimi. List vprašuje: Zakaj se te incijative ne vpelje kot pravilo? Ali bi naše oblasti ne mogle obvarovati mater, ki nosijo otroke na rokah, pred neznosno guječu pri vstopu na tramvaje in železnice? In vojne invalide tudi, se mora pripomniti!

Odkup zlata in srebra na Poljskem. Poljski parlament je sklenil, da država prisilno odkupi ves zlato in srebrni denar, ki je v prometu, nadalje vse predmete iz čistega srebra in zlata, v kolikor niso umetniške ali zgodovinske vrednosti oziroma ne služijo znanstvenim in medicinskim namenom.

Cena sladkorja na Češkem. Te dni so bile zvišana na Češkem cene za sladkor in sicer od 2 K 90 v. na 3 K 48 v.

Kurs dinarja v Pragi. Čehoslovaška vlada je uradno določila do konca leta kurs dinarja, po katerem se računa za 100 dinarjev 181:50 čehoslovaški kron.

Beleške.

Krona in dinar. »Slov. Narod« objavlja v prvi številki izza stavke uvodnik »Naše premoženje v nevarnosti«, kjer opozarja na borbo med krono in dinarjem, ki bo naše valutno vprašanje le še bolj zavozljala in spravila v nevarnost $\frac{3}{4}$ premoženja v državi. »Pri nas je položaj silno težaven vsled obstojanja dvojnega denarja: v centrali zaničevane krona in umetno ugodovanega bankovnega dinarja. Pri tem se pozablja, da je krona denar pretežne večine ujedinenega naroda in da je ubijanje naše jugoslovanske krona ynebovpijoč greh na lastnem narodu. Postavlja se svojevoljna relacija sedaj 1:3 $\frac{1}{2}$, dočim se z nasilnostjo vprizorjena baissa na beogradski borzi, za svetovni promet malopomembni, potisnila krono skoro na razmerje 1—5. Krona je na »umoru«, piše beogradski list in triumfalno naznanja, da v Srbiji ves promet zavrača našo krono kot novec brez vrednosti, ki je zapadal smrti. Ali resničari in vprizoriteljci te nevarne kampanje vedo, kaj delajo? In to prav sedaj, ko se z velikanskim aparatom kron maskira vdrugeč in ko se po oficialnem naznanilu hoče doseči z 20% odtegnitvijo krožečega denarja vrednost naše nacionalne krona. Glasno dvigamo svoj svareč glas: Gospoda, tako ne sme dalje. Ne uničujte premoženje $\frac{3}{4}$ našega prebivalstva.

Kakor pred sto leti... Nek nemški list, ki nima imena »Kikiriki«, poroča o dogodkih v Doljni Lendavi kakor so poročali časopisi pred sto leti: Od nekega voznika, ki se je peljal proti Doljni Lendavi, smo izvedeli, da so tam neprenehoma streljali. Govori se, da se zbralo 36.000 Madžarov, ki bodo zasedli Prekmurje. Jugoslovanska posadka šteje okrog 10.000 mož. Nikdo več ne veruje, da bi Prekmurje pripadlo Jugoslaviji... Voznik je slišal, da so streljali in je obrnil nazaj ter pripoveduje o ogromni armadi, ki se vali iz daljave... Tako je Janezek pravi materi o psu, ki je bil velik kakor krava. No, nemškonacionalni šmok z hvaležnostjo pobira tudi take babje in otroške govorice. Madžari se zbirajo v velikanskih masah na Slovaškem, na Rumunskem, v Baranji, v Prekmurju in bogve kje še... V resnici pa se jim tresejo hlače, ako jih angleški general v Budapešti pokliče na odgovor radi praske pri Doljni Lendavi...

nega posvetovanja pritegnili tudi ameriškega poslanika v Londonu Dawisa. Vrsila se je plenarna konferenca, pri kateri se je razpravljalo o ruskem, reškem in turškem vprašanju ter glede ratifikacije versailleske pogodbe. Nadaljnja posvetovanja se bodo vrsila po Božiču v Parizu in deloma v Londonu. Dne 12. decembra so bile konference zaključene. Lloyd Georges je izdal suhoparni komunikat, kjer naglašja, da se je v vseh točkah dosegel sporazum in se pokazala zopet lepa solidarnost med zavezniki. O sklepih teh konference ni nobenih natančnejših poročil. Glede ruskega vprašanja se je baje sklenilo, da se zavezniki ne bodo pogajale z boljševiki, ali da ne bodo podpirale tudi nasprotnikov sovjetske vlade. Glede Turčije se je Angliji zopet »posrečilo«, da si je zagotovila izvršitev svojih namer v Mali Aziji. — Francoski listi vedo povedati, da Francija, Anglija in Italija »ameravajo opustiti idejo zveze narodov in sklopiti trozvezo po vzorcu vojaških zvez, ki so obstojale pred vojno, s čimer bi se ustvarilo ravnotežje morebitni zvezi med Nemčije in Rusijo. Ost te trozveze bi bila naperjena proti Nemčiji.

Reško vprašanje. O reškem vprašanju so se baje storili odločilni sklepi na londonskih konferencah. Zatrjuje se, da bo vprašanje te dni rešeno in nekatera nepotrjena poročila vedo povedati, na je d'Annunzio že zapustil Reko. Italijani so baje predlagali, da bo Reka italijanska in luka prosta. Zavezniki se sprejele njihov predlog. Če bo Amerika res vztrajala na Momreovi doktrini: Amerika Amerikancem! in se ne bo več vmešavala v evropske zadeve, je z gotovostjo

pričakovati, da bo jadransko vprašanje rešeno v interesu naučaje se angleško-francosko-italijanske trozveze. — Z druge strani poročajo, da je d'Annunzio odredil, da mora ljudsko glasovanje odločiti, ali naj zapusti Reko ali še ostane nadalje. To glasovanje se je imelo vršiti dne 18. t. m. Ko pišemo te vrstice, izid, še ni znan.

Zavarovalnica „Croatia“. Radi zelo razširjenega poslovanja v Sloveniji, odločila je Croatia, zavarovalna zadruga v Zagrebu, da za Slovenijo ustanovi v Ljubljani lastno podružnico, vsled česar se dosedanje glavno zastopstvo v Ljubljani spremeni v podružnico. Ravnateljem podružnice imenovan je g. Stanko Jesenko, dosedanji glavni zastopnik „Croatia“ v Ljubljani. Priporočamo najtopleje vsakemu imenovani zavod, ki sprejema zavarovanja za požar, vlom, nezgode in življenje pod najmodernejšimi pogoji. Svoji k svojim.

Imate bolečin? V obrazu? V celem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpovedujejo? Poiskujte prav Fellerjev Elza fluid! Bodete se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 24 K. Prava švedska tinktura 12 K.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Vellerjeve Elza-kroglice! 6 škatlic 12 K.

Prava želodec okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 10 K. — Omot in poština posebej najceneje. Eugen V. Feller, Stubica, Donja Elza trg št. 264 Hrvatska A.

Zahvala.

Ker mi ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti za izražene mi čestitke povodom moje zaroke, se tem potem zahvaljujem najtopleje vsem, zlasti pa mojim tovarišcam iz ljutomerskega okraja.

Radgona, dne 22. decembra 1919.

Tone Ivnik, pošt. uradnik.

Odvetnik Dr. Danilo Komavli

naznanja, da je otvoril svojo odvetniško pisarno v Mariboru, Goethestrasse št. 4, I. nadstr. nasproti trgovini Turad.

Gostilničarji, kavarnarji, vinogradniki pozor!
Trgovina z vinom

Oset & Cajnko Slovenjgradec

Naznanjava, da imava veliko zalogo najboljšega sortiranega vina kakor:

- Muskatelje rizling
- šipon
- burgunder
- portugiser
- šilhar

pristnega Ljutomerčana Peterčana Haložana Bizeljčana

ter črna dalmatinska in banatska stara in nova vina Kupujeva iz vseh vinorodnih krajev vsa najboljša vina po najvišjih cenah. Se priporočava Andrej Oset in Franjo Cajnko

Vino v steklenicah (Butejkah) razpošiljanje vina od 50 l naprej.

Namizna jabolka se prodajo v vsaki množini pri oskrbništvu grajščine Gornja Radgona.

Dva rujava konja (valaha) 7 let stara, na prodaj pri **grajščinskem oskrbništvu, Gornja Radgona.**

Imam večjo množino belih, trdenih (sterkanih) sraje in ovratnikov za gospode v velikosti 36 do 41 centimetrov **katere zamenjam** za dobro naravno vino. Ponudbe na **Valentina Kos, Bohinjska Bistrica** (Gorenjsko).

Razpošiljam samo na trgovce, **fino mast** (vazelin za čevlje) v lesenih škatlicah, kakor tudi ličilo (biks), milo in drugo raznovrstno blago. **J. Menart, Domžale.**

SUKNO in kamgarn za moške obleke, volno, parhant in modrovino za ženske obleke, šifon, belo in pisano platno za perilo in razno manufakturno blago, kakor tudi razne robe, srajce, odeje, prodaja doma in razpošilja po celi Jugoslaviji, zaradi velikega nakupa v inozemstvu po čudovito nizkih cenah, veletrgovina in razpošiljalna

R. Stermecki
Celje št. 303 — Slovenija.

Kar ni odrezano se zamenja ali vrne denar. Naročite takoj ilustrirovan cenik.

Dobro renomirana trgovina (ali trgovski lokali) v prometnem kraju Slovenije, se išče v najem. Cenjene ponudbe se prosijo pod šifro „Spomlad 920“ na upravništvo „Murske Straže“.

Garje, srebečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srebečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. Po pošti 7 K. poštnine prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.** 30-27.

Podvojite lahko Vaše premoženje, ako inserirate v „Murski Straži“, ker je ta list razširjen po celi Sloveniji in imajo inserati velik uspeh.

ENA URA? Katera trajno veselje povzruče?

Niklasta, jeklena, srebrna, zlata, po vsaki ceni in presenečeni bode! Tudi verižice, prstane, zapetnice in vsakovrstne potrebne reči, kokor skarje, nože, britve, doze za cigarete, sibišnjake, denarnice itd. Vse dobro in ceno! Zahtevajte cenike od:

H. SUTTNER
Ljubljana št. 979

Samo Suttner-jeva ura!

Opekarna v Črešnjevcih
(Gornja Radgona)

priporoča različno opeko izvrstne kakovosti po najnižjih cenah.

Dobi se v vsaki množini. Opeka se prodaja brez kompenzacij in se plačuje v jugoslovanskem denarju v pisarni opekarne v Črešnjevcih.

Zgubljeno

še ni, ako si poprej ogledate zalogo in cene pri

Prvi Jugoslovanski manufakturni trgovini **Janko Cizej poprej Werbowetz Radgona, Dolga ulica.**

Jugoslovanski kreditni zavod
PODRUŽNICA MURSKA SOBOTA

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po 3 % čistih brez odbitka. — Rentni davek plačuje zavod iz svojega.

Inkaso faktur in trgovske informacije.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Jugoslovansko inženirsko podjetje
družba z o. z.

se usoja naznaniti, da je začelo poslovati v

Ljubljani, Sodna ulica št. 2. **Mariboru, Viktringhofova ulica št. 34.**

Tehnični ravnatelj: **autor. civ. inž. Václav Fidrhel.** Komercijelni ravnatelj: **Viktor Kukovec.**

Odd. I. Projekti, proračuni. Nasvetovanje in zastop. Presoja in stavbno nadzorstvo. Izvršitev zgradb.

Odd. II. Vodne gradbe; izraba vodnih sil, elektrarne, električna instalacija; poljedelska melioracija; kanalizacija in vodovodi.

Odd. III. Beton, železobeton. Železne konstrukcije.

Odd. IV. Železnice, ceste, predori, mostovi.

Odd. V. Industrijska in gospodarska poslopja.

Odd. VI. Komercijalno razpečavanje gradiva, orodja, strojev in industrijskih tvarin.

Mariborska eskomptna banka podružnica Murska Sobota

Centrala v Mariboru.

Sprejema vloge na knjižice, ter jih obrestuje po **3%** čistih, ter vloge na tekoči račun po dogovoru.

Dovoljuje vsakovrste trgovske kredite. — Zamenjuje tuj denar po najugodnejšem kurzu. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle pod najkulantnejšimi pogoji.

Uradni prostori v občinski hiši v I. nadstropju.

Dolg potovalni kožuh se proda, popolnoma nov in nerabljen, napravljen iz predvojnega blaga, za ceno 2500 K. Prodajalca naslov se izve pri upravnistvu „Murske Straže“.

Primešaj Mastin krmi.

Če živina krmo lažje in do zadnjega prebavi in popolnoma izkoristi, da se na koncu nič ne izgubi, če se dvigne slast do tretja, potem se pospešuje redilnost, vsled tega težka živina, mast, meso, jajce, mleko. To se doseže, ako primešamo krmi enkrat na teden pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila, pa se ga primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin; ko ga enkrat poizkusijo, ga ponovno rabijo. Pet zavojev praška Mastin zadostuje za šest mesecev za enega prašiča ali vola. Glasom oblastvenega dovoljenja smejo prodajati Mastin vsi trgovci in vsa konumna društva. Ako se Mastin pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina, to je

v lekarni Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Pet zavojev (paketov) Mastina stane 20 kron 50 vin. poštnine prosto na dom. Od tam se pošlje Mastin s prve pošto na vse kraje sveta.

Zahvalna pisma kmetovalcev, ki rabijo Mastin.

Gospodu lekarnarju v Ljubljani!
Za Vaš Mastin se vam toplo zahvaljujem. Odkar svojim prašičem primešam na teden pest Mastina med krmo, žro vsako poljubno krmo. To imam zahvaliti edino Vašemu Mastinu.

S spoštovanjem
Frano Altenbacher,
gostilničar, Kranach-Leutschach, Štajersko

Hvala vam za Vaš Mastin. Moja živina žre sedaj vsako krmo, se dobro razvija, tako da jo je veselje gledati.

S spoštovanjem
Frano Planinc,
Svibno st. 19, pošta Črnomelj, Kranjsko.

Naročam po pošti 5 paketov Mastina. Dajal sem istega po navodilu na teden enkrat po eno pest v krmo in živalim zreti. Veselje je gledati, kako moča živina rada žre, uspeva, se debeli in masti.

S pozdravom
Frano Trubliansky,
Lugos (Banat).

Miši - Podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 6.—, za podgane in miši K 6.—, za ščurke K 7.—, posebno močna tinktura za stenice K 6.—, uničevalce moljev, prašek za uši v obleki in perilu, proti uraviljam, proti ušem pri perutnini K 5.—, prašek proti mrčevom K 5.—, mazilo proti ušem pri ljudeh K 4.—, mazilo za uši pri živini K 3.—, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalcev rastlin) K 3.—. Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 46, Petrinjska ulica 3

Preklic.

Podpisani preklicujem stem vse dolžitve, ki sem jih razširjal o Francu Lukovnjak, viničarju pri p. Bouvier-ju v Orehovskem vrhu št. 23, ker so neresnice in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Črešnjevci, dne 18. decembra 1919.

Franc Kaučič, viničar pri g. Bourier-ju v Črešnjevcih.

KARBID in krasne karbidne svetilke razpošilja vsako množino po tovarniški ceni glavna zaloga

Janko Andrašić
v Mariboru, Schmidov trg, Koroška cesta 2

Hočete obdržati svojo lepoto?

Hočete imeti kakor baržun mehko kožo?

Nočete solčnih peg, mozoljev in ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno, kožo obvarjajočo pomado! Občudovani bodete! Zavidani! 1 lonček 6 K, No. III močnejše vrste 9 K. K temu Fellerjeve najfinije lilijnomlečno milo 12 K.

Hočete imeti lepe, zdrave lase?

Fellerjeva prava Elza Tanochina pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prhaj, prerano osivenje. Zabрани plešo! 1 lonček 6 K, No. III 9 K. K temu močno terovo milo za umivanje glave 7 K. Šampon 1 K. Mazilo za brke 1 K 80 v, in 2 K 50 v.

Mučijo Vas kurje očesa?

Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez bolečin, hitro in zanesljivo! Nobenih kurjih očes več! Nobenih žuljev! Nobene trde kože! Mala škadljica 3 K 50 v. velika škadlja 5 K 50 v.

Želite še kaj?

Fellerjeve Elza umivalne pastilje (Kolonjska voda) 1 škadlja 5 K.
Fellerjev usipalni prašek proti potenju 1 škadlja 5 K. — Fellerjev mentolni etnik zoper glavo- in zobobol 1 škadljica 3 K 50 v.
Fellerjev Elza fluid 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici specialni 24 K.
Najboljši parfum z najfinjšim duhom od 8 K naprej. Najfinjši Hega-puder Dr. Kinger, bel, roza in rumen, 1 velika škadlja 11 K.
Močna francovka u steklenicoma po 6 K in 16 K. Lilijno mlečno milo 15 K. Katranovo milo 8 K. Hega-puder Dr. Kluger 12 K. Omot in poštnina posebej a najceneje.

EUGEN FELLER, Ijekarnar STUBICA, DONJA ELZA TRG, Nr. 264 (Hrvatska)

Brata Vošnjak = Ptuj.

Podplati, zgorno in notranjo usnje, usnje za konjsko opravo in za gamaše, kuponji za gonilna jermena, boks, ševro, ševret. Najboljši čevlji vseh vrst. Gamaše. Vse čevljarske potrebščine.

Nakup surovih kož.

Kubična knjiga

je izšla v četrti izdaji. O malokateri prodaji je kmet tako malo poučen kakor o prodaji lesa; zato je največkrat izročena na milost in nemilost lesotrzcev. Tisti, ki trpi vsled teh razmer škodo, je kmet, in tisti, ki od njegove škode bogati, je lesotrzec. Skrajni čas je bil, da je izšla poljudna spisana knjiga o merjenju lesa, ki kmetu razodeva „skrivnosti“ lesne kupčije, ki mu bo torej navodilo kako naj se ravna pri prodaji gozdov ali lesa, da bi iztržil toliko, kolikor mu gre po vrednosti njegove lastnine. Knjiga poučuje v tabelah o razmerju med našimi in v lesni trgovini še vedno običajnimi laškimi merami. Vrhutega vsebuje knjiga vsa potrebna izračunavanja za stoječ in raznovrsten posekan in rezan les. Kdor hoče ceniti in prodajati svoj gozd ali prodajati posekan ali obrezan les, najde v tej knjigi vse potrebne podatke in če noče biti varan, naj kupi to knjigo, kajti mali izdatek za knjigo se mu bogato povrne pri kupčiji, ker spozna na podlagi tega poljudnega navodila vrednost svojega gozdnega pridelka, da mu ne bo treba več verjeti le besedam kakega prebrisanega lesotrzca, ki se hoče okoristiti s kmetovo nevednostjo. Pri vsaki kupčiji danes le tisti najbolje uspeva, ki se v njej najbolje spozna. Knjiga „Poljudna navodila za merjenje lesa“ stane vezana K 25.— s poštnino K 27.—, dobi se pri založniku **V. Požgaj, Kranj, Gorenjsko.**

Ideal

Fran Josipa cesta 9 Maribor Vetrinjska ulica 16

Pralnica
Čistilnica

Svetlolikalnica

za ženske in moške obleke.

Vodstvo odlikovano na razstavi v Parizu 1914.

Specialiteta: Ovratniki 1 K do 1 K 10 v,
Zapestnice 1 K 20 v.

Jajca

sveža kupi v vsaki množini in prosi za ponudbe eksportna trgovina Ed. Suppanz, Pristova, Slovenija.

Gospodarska zadruga

za Prekmurje, Mursko polje in Slov. gorice r. z. z. o. z.

ima v zalogi po najnižjih dnevnik cenah razno manufakturno blago za moške in ženske obleke, barhente, vseh vrst platno, blago za ženske predpasnike; razno kuhinjsko posodo, riž, čaj, papriko; usnje, podplate, moške in ženske čevlje. Vseh vrst moko, zдроб, otrobe, testenine.

Kupuje zrnje, sadje, kože, vino, sadjevec, žganje, sploh vse poljedelske pridelke.

Posreduje pri nakupovanju strojev in vseh gospodarskih potrebščin.

Kupovati in prodajati zadrugi imajo pravico samo člani.

Novi člani se sprejemajo v zadrugi pisarni in pri podružnicah.

Osrednja trgovina in pisarna: v Gornji Radgoni.

Podružnice: Cankova = Murska Sobota.

POSOSJILNICA V GORNJI RADGONI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge

urada v Ljubljani števil. 10.593. Rentni davek plačuje Posojilnica sama.

sprejema od vsakega in njih obrestuje po najvišji obrestni meri. Obresti se pripisujejo koncem vsakega leta brez posebnega naročila h kapitalu. Hranilne knjižice drugih tuzemskih denarnih zavodov se sprejemajo brez vseh stroškov kot hranilne vloge, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so strankam na razpolago položnice kr. poštnega čekovnega

Posojila

plača le koleke.

na osebni kredit, na hipoteke, trgovske kredite in v tekočem računu daje pod najugodnejšimi pogoji. Izposujuje tudi na zastavo vrednostnih papirjev. Doigove pri drugih denarnih zavodih prevzema Posojilnica na sebe in dolžnik plačuje svoj dolg pri Posojilnici naprej. Stroški za to ne presegajo nikdar 10 K. Prošnje za vknjižbo novih kakor tudi za izbris plačanih posojil dela Posojilnica brezplačno, stranka

Uradne ure

so vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 9. do 12. ure dopoldne. Ako pa pride na ta dan praznik, uraduje se naslednji dan. Ob uradnih dnevih se sprejema in izplačuje denar.

Poasnila

se dajajo, prošnje sprejemajo in vsi drugi uradni posli izvršujejo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne.

Uradni prostori

so v lastni hiši, Glavna cesta, števil. 14, tik kolodvora.